

"זכר ליציאת מצרים" – שיעור הכנה לפסח

לסוגיה של פסח אפשר להיכנס מהרבה צדדים.

נתחיל מהשאלות הראשוניות ביותר: למה התורה נותנת משקל גדול כל כך לנושא של יציאת מצרים? נכון שאז הכל נעשה, אבל ה"אז" הזה כולל כל כך הרבה שלבים. לא היה נכון יותר להתמקד במעמד הר סיני? למה התורה כל כך מדגישה את נושא יציאת מצרים, ובפרט את רגע היציאה - "יום צאתך מארץ מצרים"?

התורה מזכירה את יציאת מצרים בתורה תשעים פעם, כך אומר הגר"א.

עיקר מצוות ליל הסדר היא הסיפור. כל מצוות הלילה הן רקע לסיפור.

(במכילתא שההגדה היא חלק ממנה, אנחנו אומרי שהמצווה היא "והגדת לבנך", יכול מבעוד יום - ת"ל בלילה הזה.

מה הפשט? למה ההוו"א שמבעוד יום? ביום ההוא הכוונה בחג הפסח, הוא מתחיל מהלילה כמו כל חג.

הפשט הפשוט הוא שבתורה הרי יש שני חגים: חג המצות מט"ו וחג הפסח! חג הפסח הוא ביום י"ד.

זה יום שחיטת הפסח, יום י"ד הוא יום חג הפסח, יום חג שבו כל ישראל מתכנסים בעזרה לשחיטת הפסח.

היום שבו עמ"י שוחט את הפסח הוא חג הפסח. אז הייתי חושב שאפשר יהיה לספר ביציאת מצרים כבר על

גבי השחיטה, וחז"ל עונים שלא מספרים אלא בשעה שפסח מצה ומרור מונחים לפני האדם.

המצווה היא שהסיפור יהיה על הרקע של מצוות הלילה.

חג המצות זה חג שגדרו והגדת לבנך, וההגדה היא בשעה שהפסח ושאר המצוות לפניך, ואז אומרים פסח

על שום מה, מצה על שום מה ומרור על שום מה. מי שלא עשה את זה, לא יצא ידי חובת ההיגד).

התורה עושה עסק כזה גדול לספר את סיפור היציאה, ביום המקביל ליום צאתך מארץ מצרים.

מי שיאריך בדברים על קריאת ים סוף בלילה הזה יחסיר את המצווה.

בהגדה של פסח מזכירים גם את המכות שהיו בים, אבל זה דרך אגב. המצוות כולן מיוחסות לרגע היציאה,

"יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך".

המצוות מתרכזות ברגע היציאה. אבל למה זה כל כך עיקרי?

לא רק שיש מצווה תמידית לזכור את יום היציאה בדווקא, אלא שכל המצוות שבתורה קשורות ליציאת

מצרים. אין קבוצת מצוות בתורה שלא מסתיימת ב"אשר הוצאתי אותך מארץ מצרים" וכדומה. את הכל

התורה קושרת ביציאה. לא במעמד הר סיני, לא ב"היום הזה נהיית לעם". למה האירועים האחרים אינם

מספיק סיבה לחייב אותנו במצוות?

אם נלך לשורש השורשים, לכאורה שם ישראל מתחיל להופיע בעולם - הבחירה באברהם. כל השאר זה

עניין של הזדככות, הכנה לקראת היציאה אל הפועל.

(שורש ישראל היה כבר באדם הראשון, אם הוא היה עומד במטרתו. הוא כשל ופנימיות אדם הראשון נמסרה

לאברהם ולזרעו).

אז מה זו התחנה הזו של היציאה? היינו כבושים, בתוך קושי השעבוד, וה' פדה אותנו, סילק את הבעיה.

ברוך הוא וברוך שמו.

אדם יצא מבית הסוהר, הדגש שלו לא יהיה על היציאה אלא על שהוא חופשי לחזור לחיים תקינים. סילוק

המעכב זה דורש הודאה, אבל זו לכאורה לא הנקודה המרכזית. מילא לקבוע יום הודאה, אבל למה לשים על

זה דגש כזה גדול?

והוצאתי, והצלתי, וגאלתי - הכל בשביל להתגבר על המכשול. אבל בשביל מה יצאת ממצרים? בשביל להיות

חופשי?

תתארו לכם שה' היה אומר שהתכלית היא להיות חופשיים. כולם היו חוזרים מיד למצרים. אם אין משמעות

ליציאה, שהוא הוציא אותם רק כדי להיות משוחררים, הם היו מיד בוחרים לעצמם אדון חדש. אדם אוהב

עבודת כל עוד אין לו משמעות יותר גבוהה.

(העבודות באמריקה הפסיקה, אז הם שכללו את העבודות, קנו את כל העולם כולו לעבדים באופן אלגנטי

ואסתטי, גם שחורים וגם לבנים. הם משעבדים את כל העולם תחת כמה עשירים שמרוויחים את הכסף של

כולם. הם משעבדים בתנאים טובים, אבל כל העולם מכור אצלם, כל העולם המערבי עבד של כמה אדונים

עשירים. והכל אלגנטי, הכל עם כפפות לבנות).

זה כיף לעבוד, זה נותן סדר חיים. לעבוד? לכולם כיף לעבוד, זה אוכל מסודר, תנאים טובים. עניין החירות זו צביעות אחת גדולה. כולם אוהבים לעבוד, מה אנשים יעשו עם השחרור?
עבדי הזמן עבדי עבדים הם, כל עוד אין אידיאלים העולם נשאר עבד. חירות וחופש מערביים אלו מושגים שקריים וצבועים.

אדם שחי בשביל אידיאל אלוקי, אז הוא באמת בלתי תלוי, הוא שייך למערכת בלתי תלויה. אם אידיאל יחסי וחולף לא מספיק, כשהוא יחולף האדם יהיה חייב לשעבד את עצמו למשהו. אדם גבולי חייב להיות משויך למשהו.

טוב לאדם לעבוד, הוא שמח בעבודות. אולי תנאים יותר טובים, אבל את העבודה הוא אוהב.
יציאת מצרים זה לעבוד את הבלתי גבול, להשתייך אל מערכת החירות. חירות שייכת רק אל הבלתי גבול בעצמו.

אם כן, למה יציאת מצרים ולא מתן תורה? מתן תורה זה שלב הרבה יותר מתקדם.
אי אפשר לומר שיציאת מצרים זו החירות של התורה. גם את סוד החירות היינו אמורים לקבל בי"ז תמוז בכלל.

אי אפשר לדבר על יציאת מצרים בלי השלב הרביעי, ולקחתי אתכם לעם והייתי לכם לאלוקים וידעתם כי אני ה'.

הגר"א אומר שלקחתי אתכם - זה מעמד הר סיני, וידעתם כי אני ה' - זה השראת השכינה על המשכן, והבאתי אתכם אל הארץ - מעבר השכינה מהשראה זמנית כשמגיעים אל המקום אשר יבחר ה' לשום את שמו שם לנצח נצחים - בארץ שה' נתן לאבות.

היעדים הם גדולים ועצומים, ופתאום התורה מתמקדת רק בשלב הראשון של יציאת מצרים. למה מניחים תפילין? בגלל יציאת מצרים.

זה כסף קטן! ה' נגלה אלינו, השרה שכינתו בתוכנו. למה המיקוד הוא ביציאת מצרים?

למה בכלל היינו צריכים לרדת למצרים? מה אנחנו עושים כזה עסק לשבח את ה' על שהוציא אותנו ממצרים, הרי הוא הכניס אותנו!

אדם שהכניס אותך וכלא ואז הוציא אותך, אתה לא מודה לו על זה.
בסוף התמונה כל השאלות יתבהרו.

צריך להבין מה סיבת הירידה, ואיך אותה סיבה היא שמעלה אותנו. זו ההבנה העמוקה של הדברים.

(שאלה אגבית: מה לדעתם ר' עקיבא ור' יהושע סיפרו כל הלילה? על מה הם דיברו?)
פשיטא שביסודות האלו. בהלכות הפסח - זה ודאי לא נכון, הגר"א מחק גרסה כזו ואמר "בסיפור יציאת מצרים".

מי שחושב שיצא ידי חובה בדיבור כל מיני שאלות הלכתיות סביב מצוות הלילה - לא יצא ידי חובה.
המצווה היא לספר את המסרים העמוקים שה' רוצה שהלב של יהודי יקבל מהגדרים הפנימיים שמובלים כאן.

לכן פשוט שהחכמים ישבו ועסקו בשאלות האלו, וברבדים הרבה יותר פנימיים.
אם היינו יכולים להביא את בני הבית שלנו לפתוח את כל השאלות הכי פשוטות והכי עמוקות שה' מעלים שם את הנהגתו, שאלות מסוג זה שאנחנו שואלים. כמה אפשר לפלפל בזה? אין גבול. כמה אפשר לפתח את זה, להרחיב את זה.

זה מחלוקת רב ושמואל. אולי נתחיל מאדם הראשון? אולי מפרעה? אולי מאברהם?
הרמח"ל מתחיל את כל הסיפור מאדם הראשון. זה סיפור ארוך.

זו נקודת ההתחלה, איפה נקודת הסיום? בגאולה העתידה.
בלילה הזה אנחנו צריכים לשבת ולהקיף את כל ההיסטוריה האלוקית של העולם. זה לא בשביל ילדים. החכמים היו יושבים כל הלילה. אפילו כולנו יודעים את התורה, חכמים ונבונים. זה אפילו לשייכים לקומת חכמה בינה ודעת. אין גבול ליכולת שלנו להרחיב את הסיפור הגדול הזה.

כולם דיברו על אחרית הימים. אם אדם לא מחבר את נקודת הראשית עם האחרית, לא מבין ש"חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים" זה לא דמיון שהוא יוצא כעת ממצרים ומה הם הרגישו וכו' אלא שהוא חלק מתוכנית יציאת מצרים - אם הוא לא שואל את עצמו איפה הסיפור הזה כיום, לא רואה את עצמו כחלק מאותה תוכנית, אז הוא לא הבין.

כאילו הוא יצא - כי הוא חלק מהתוכנית. אז באיזה פרק של הספר העלילה נמצאת? איפה הדברים נמצאים? מה התוכניות, מה התקוות? אנחנו יודעים שאנחנו בתחנה האחרונה, אבל את זה צריך לספר. עמ"י ישאב את התקווה שלו מלראות את המרחב של הסיפור, את התמונה הכוללת. יציאת מצרים זה האביב, האב של הכל).

מי שיקח את יציאת מצרים כאלגוריה של כל אחד והמיצר שלו והמצרים שלו - זה חמור מאוד. זה הוצאת הדברים לאלגוריה לא נכונה. אנחנו מדברים על תוכנית אלוקית אחת ששולטת על ההיסטוריה: גאולת ישראל. שמחים בבניין עירך וששים בעבודתך. התוכנית הזו, שהייתה אמורה להיסגר כבר אז, התעכבה עד לדור שלנו. אסור לקחת את תוכנית הכלל לאלגוריה אישית של מצוקות פרטיות, אפילו שאין ספק שכל יהודי בכל התמודדויות הקטנות שלו הוא חלק מהתמונה הגדולה. לא לשחק עם דברים, לא לעשות מזה רעיונות. כל השיח הזה הוא לא תקין, כמו שעמלק הוא לא עמלק שבלב. מקטינים את הדברים, הופכים אותם למשהו בעייתי.

(זה מאוד נשמע טוב היום, אפשר לכתוב כך טור בעיתון הארץ. רעיון פילוסופי על שכל אדם עובר קשיים בחיים והוא צריך להתמודד פסיכולוגית. זה נקרא לגלות פנים בתורה שלא כהלכה, מי שמדבר כך אין לו חלק בתורה. התורה שלנו לא מדברת על רפואה פיזית ולא נפשית, התורה לא ירדה מן השמים בשביל פסיכולוגיה. לפסיכולוגיה מדברים עם פסיכולוג, זה לא נכנס לבית המדרש. הלוחש על המכה אין לו חלק לעולם הבא כי הוא הופך את התורה מן השמים לרפואת בני אדם.

מה עם להכניס מוסר אלוקי לתוך הסיפור? אנחנו בעלי מוסר בריא בטבע שלנו, גם בלי הקומה האלוקית. אלמלא ניתנה תורה היינו לומדים צניעות מחתול וכד'. מי שמקשיב למוסר האנושי מתקן את המידות שלו ברמה האנושית. המוסר האנושי לא היה יכול להיסגר בלי גיבוי של תורת משה, הקומה הזו לא היתה נסגרת בלי מוסר אנושי. העולם לא מחזיק בלי חוקים ומשפטים צדיקים, התערבות אלוקית בחוקים האנושיים. ודאי שצריכים את הקומה האלוקית בעולם. אבל לבוא ולומר שהתורה נמסרה בשביל לתקן את המוסר האנושי שאני מבין בליבי גם בלי התורה - זה לא תקין, זה לחרוג ולהפוך את התורה. התורה באה להאיר אור הרבה יותר גבוה ממה שהשכל האנושי משיג.

מה זה תורת חיים? לא בהכרח שהתורה חייבת לרדת עד הרבדים הכי אנושיים, איך אני הגייני ושומר על איכות הסביבה. התורה לא צריכה להתייחס לעניינים מוסריים כאלו, לא בשביל זה ה' ירד על הר סיני! העולם נתבע כבר לפני מתן תורה למוסר, בשבע מצוות בני נח אין תביעה לאיכות הסביבה. העולם לא נברא בשביל לעמוד בלי קומת התורה. לכן, בלי "לא תרצח אלוקי" - עם כל הדרך ארץ, רצח היה היום הדבר הכי לגיטימי. זה גם קורה בשטח, במדינת ישראל רוצחים בכל יום הרבה אנשים, חיים מבוגרים. לדוגמה, היה לי אבא בבית אבות, והוא אמר לנו "חבל, למה הוא צריך לסבול". מזה אף אחד לא שם לב, הם לא מכירים בלא תרצח אלוקי. זה לא יעצר בזקנים, באירופה זה לא נעצר בזקנים. הם קיצרו גם חיים של אנשים כמעט בריאים. כך העולם בסוף מתמוטט.

ברור שבלי הגיבוי של האלוקות העולם לא יחזיק, אבל לא תרצח האלוקי זו הארה אלוקית. אנחנו לא היינו מגלים מצד עצמנו שמי שמעצים עיניו של גוסס הוא רוצח. זה אור אלוקי, קומה עליונה. את זה תייחסו לשמים. אל תחפשו בתורה משה רעיונות מוסריים שהיינו צריכים להשיג בעצמנו גם אלמלא ניתנה תורה. התורה גם לא באה לגלות את קומת המוסר. מוסר זה קוד אנושי. כמו שתפילין לא רלוונטי אם זה מוסרי או לא כי זו חוקה אלוקית, כל כך המצוות. כל דבר שמימי לא קשור לשורת השכל האנושי.

מי יצר את חוקי הפיזיקה? מי שכתב את התורה. הוא בכוונה כתב את הדברים בשני ספרים, עם קומה נפרדת שנמסרה לישראל, להיות שותפים בהבאת תכליתו על גבי הספר הראשון. אפשר לרומם את ה' על השלמות האנושית שהוא יצר, שהוא קודד בנו קוד שהמצפון שלנו לא מאפשר לנו לעשות עוול. זה מרשים לא פחות, למה כל כך חשוב לייחס את זה לספר התורה? ספר הבריאה הוא גם אלוקי. הביולוגיה שלנו היא גם כתיבה אלוקית, הוא חקק בנו חוקים אלוקיים. בא נפריד את זה לשני חוקים. כך זה מרומם את מעלת ישראל, את התכלית האמתית. מכל האמירות האלו התורה שוקעת והופכת להיות מוסרית. אנשים חושבים שה' נגלה לעולם בשביל להביא לעולם מוסר וצדק. ממילא אין מעלה לבחירת ישראל. התורה נהפכת להיות תחת שיפוט המוסר של האדם. זה ממש לקדם את המגמות הנוראיות של המסת אור התורה.

ה' בתורתו נתן חוקים שבשכל אנושי לא היינו מגיעים אליהם בחיים. מה לדעתכם: להמית אדם ישן, בלי שהוא בכלל ירגיש? למה לא? היה מקום לשקול את זה. היו עושים על זה דיון בהאג. הוא ישן, היה באמצע חלום. היו נכנסים לוויכוח. אני חושב שזה היה טוב לו, הוא שרוי בצער גדול וזה היה מאוד טוב לו אם אני אהרוג אותו, או למשל אקפא אותו עד שימצאו תרופה למחלה שלו. בקיצור, לא להפוך את יציאת מצרים לרעיון אנושי).

מה הרעיון האמיתי ביציאת מצרים? למה ה' שם את הדגש שם? אין לנו ברירה אלא לחזור (ההזדמנות לצאת ידי חובת המצווה היא בערך שתי דקות בכל הלילה: מאז שהבן שואל קיבלת צ'אנס להעביר מסר. אחר כך כבר אנשים רעבים, מתחילים להתעייף. פרקטית זה לא עובד בבית. מי שרוצה, צריך להעביר את הנקודה המרכזית, מסר קצר וקולע לבני הבית. אחר כך אפשר יהיה לפשט את זה בתוך ההגדה. אבל סתם כך ההגדה לא סדורה על פניה, קשה לצאת ממנה עם מסר מסוים. אתה צריך להגיד מה הולך פה, מה שונה הלילה הזה מכל הלילות, ואז אתה יכול להוסיף קצת כפי כוחך. זה באמת מאוד מצומצם. מי שרוצה ללמוד עם חברותא אחרי הסדר כל הלילה - זו מצווה גדולה וחשובה. הרב מבריסק התפלא איך מנהג שהתחיל בצרפת ללמוד כל הלילה בשבועות תפס, ומצווה דאורייתא ללמוד בליל פסח עד שתחטוף את האדם שנה - לא תפסה. זה ודאי דאורייתא. את המנהג, כל אחד יעשה כפי כוחו. מי ששמחת יום טוב בשבועות תהיה אצלו לישון טוב בלילה, זה לא פשוט לבטל את זה בגלל לימוד כל הלילה. צריך להיות מאוזנים).

אז מהי יציאת מצרים? נתחיל את הסיפור מראשיתו. למדנו שהתוכנית האלוקית היתה בראשיתה ביצירת האדם הראשון. כל מגמת התוכנית היתה להיטיב, על ידי הנחת האדם בגן העידון בתקווה שהוא יכנס אל העדן אם יעמוד במצווה ויאכל מעץ החיים. האדם נכשל וגורש מן הגן, ה' מחפש את מי שיוכל לקבל את המעלה השורשית של אדם במקומו ולתקן אותו. כל העשרים דורות מאדם עד אברהם הלכו ונתקלקלו. כולם הרשיעו והלכו, עד שבא אברהם ונטל שכר כולם. כדי להרגיש את משמעות הדברים, בוא נדמיין איך נראה העולם לפני אברהם אבינו. אברהם נולד בסוף אלפיים בערך - 1948. השנים של הדורות נבלעו זה בתוך זה, היו אנשים שעדיין הצליחו להשיג משהו מן האמת על ידי שנמסר בידם. אברהם שהיה בדור העשרים גדל במקום שבו כל האמת השתכחה. הוא ודאי גדל בסביבה אלילית לגמרי.

(עולם אלילי זה תהליך טבעי מאוד שקורה לעולם. עולם שלא יודע שלמי שיצר את העולם יש רצון ביצירה, תארו לעצמכם מה היה קורה עם זה. אדם רק מאמין שאלוקים ברא את העולם וזהו. מה זה אומר? שום דבר.

אני מבין שמערכת כזו היא מכוונת, רק בלתי גבול יכול ליצור מערכת כזו. אדם נורמטיבי מבין את זה. אבל מה עושים עם זה? שורדים, חיים. מה עושה אדם שרוצה לשרוד? בונה בקתה, מדליק אש ומחפש אוכל.

כמה זמן היינו שורדים במצב הזה?

בלתי גבול יצר אותנו בלי מטרה ידועה לנו. כמה זמן היינו שורדים כך? מהר מאוד היינו צריכים ליצור לעצמנו תנאי הישרדות חדשים, תנאים מיסטיים.

האדם נמצא בכל כך הרבה בעיות וקשיים, שהוא חייב לבטח את עצמו עם רעיונות מטא פיזיים. הוא לא יכול אחרת.

הילדים דואגים ממחלות וחיות רעות. אז מה עושים? תשים חוט אדום על היד ואתה מסודר.

גם היום כולם אלילים, גם האתאיסטים. מנהלים את החיים על פי הורוסקופים.

אל תאמינו שמישהו חי בתנאים פיזיים בלבד. כל אחד חייב ליצור לעצמו אל, אחרת הוא לא יכול לישון בלילה.

עבודת אלילים צומחת וזה הדבר הכי טבעי. לכן עבודת אלילים עדיין צומחת.

כל עוד העולם לא מכיר שיוצר העולם הוא בעל רצון והוא לקח חסות על עולמו - בלי כלי אמת של ביטחון אתה באמת חייב לשקוע בכל מיני אמונות טפלות, אחרת אתה לא תשרוד. אין תרבות בעולם שלא חיה בתפיסות כאלו.

תראו לי אדם רציונלי שלא הולך למכשפות וכד' בשביל התפקיד שהוא רוצה להשיג.

חלק מהתרבות האמריקאית של האלילות זה לפתח את הנושא של ביטוחים. מפחידים את האדם, אומרים לו שאין לו מה לישון טוב בלילה בלי הפוליסה. ואם תהיה שריפה? אם האוטו שלך ייגנב?

כך מנצלים את החולשה האנושית הזו ומתפרנסים יפה. בקרוב הם ימכרו פוליסות לשנות חיים. לא יעזור כלום, האדם בסוף צריך להישען על משהו.

המדע לא יותר רציונלי מאשר המזלות, מדע לא יודע להסביר הרבה מאוד השפעות. אלא, כיוון שהסטטיסטיקה אומרת שזה פועל, זה מאושר לשימוש. זה נקרא סגולה בדוקה.

לכן, השטח בין רציונל ללא רציונל מאוד דק.

בעולם יש התפתחות עצומה של רפואות אלטרנטיביות. למה? אף אחד לא יוכל להוכיח את זה. אנשים רוצים ביטחון, הם הולכים למשהו שלא יגיד להם "מיצינו", כמו הרפואה המודרנית.

אדם מרגיש שם כל הזמן בטוח).

כך העולם היה מתגלגל והולך משכחת התכלית עד אברהם אבינו.

מגיע אברהם. היו הרבה אנשים שלמים ששמרו על האמת, אבל אברהם התייחד בעניין הזה יותר. הוא חקר יותר, היה מתקן את העולם.

עוד לפני שה' נגלה אליו וגילה לו את האמת, אברהם ישב ובירר אם התרבות האלילית היא חוקית או לא. אברהם ישב והגיע למסקנה שכל עבודת האלילים היא שקר לחלוטין. למה?

כי הרי כל העולם שלנו הוא עולם חוקי, שחייב להיות שמישהו חקק את החוקים האלו. מי שחקק את החוקים הוא ודאי משולל כל חוק, כי אם הוא בעל חוק - מישהו היה חייב לחקוק אותם.

אם כן, כל העולם המופלא שלנו, הסגור בגבולות וחוקים, ודאי מיוחס לכח בלתי גבולי שקדם לו.

הצד היחידי שהאלילים הכירו בזה, היה בכך שהם אמרו שהבלתי גבול שיצר את הכל, חקק חוק שהסמך את השמש והירח להיות בעלי סמכות על פרנסה, גשם וכל צרכי בני האדם.

אברהם אבינו ישב ובדק, והגיע למסקנה שזו אמירה לא חוקית. לא ייתכן שהבלתי גבול הפך להיות גבול. אי אפשר לייחס לבלתי-חוק חוק.

לומר שהוא מוגבל ובלתי רלוונטי בעולם שהוא יצר, זה לומר שהוא גבולי. את זה אברהם שלל פילוסופית. אברהם הגיע למסקנה שהעולם חי בתרבות שקרית, כמו החוטים האדומים בכותל שמוכרים לאנשים תמימים. זה ממש עבודת אלילים.

הדבר הנוראה הזה, לשקר אנשים, להשתמש בכח נברא ולגרום לאנשים להאמין שהכח הזה מסוגל להיטיב להם.

לשקר סתם, להשקיע את כל הכסף והזהב של החיים בתוך מערכת שאין בה ממש, זה עוול עצום. את השקר הזה אברהם רצה לשבור. הרי זה מעכב את האנשים מלחפש את האמת.

אז אברהם הלך ושבר את אלילי בית אביו. כמובן שאם ה' לא היה נגלה אל אברהם, הישגיו היו מאוד דלים.

(הוא אמנם היה מאוד מתוקן, היה זוכה אולי לקיים את שבע מצוות בני נח, כי היו לו עשר שנים שנח חי מאז שאברהם הכיר את בוראו. אני מתאר שהוא הלך לחפש אנשי אמת, והוא היה יכול לגלות את שבע מצוות בני נח.

כשאברהם היה בגיל נ"ח, נח הסתלק מן העולם).

על כל פנים, ה' נגלה אל נח ומסר לו את כל האמתויות, את רצונו בעולם. כשאברהם היה בן 52 היתה שנת אלפיים, ואז מתחילות אלפיים שנות תורה, כי אז הוא התחיל לקרוא בשם ה'.

הוא החל לפרסם לבריות שלעולם יש יעוד, לבוראו יש מגמה אחת: הוא רוצה להיטיב לנבראים בטוב אמת ושלם.

הוא לא יצר אותם כדי שישרדו בתנאים אפשריים - שזה מה שמוביל את העולם למצוא תמיכה באיליות - אלא יש לנו גיבוי.

אנחנו חוסים בצל מי שיצר את העולם. יש לו רצון בנו, ואם נדרוש את האמת נוכל להגיע לדבקות ברצונו. ה' גילה לאברהם את כל התכליות שלו.

אברהם כתב את ספר יצירה. כל סתרי התורה שיש בידנו היו כבר אצל האבות. בבית המדרש של שם ועבר הם למדו את תוכנית העולם.

אברהם קיבל גילוי אלוקי, כדי לכרות איתו בריתות, ולומר לו שכל התוכנית האלוקית תגיע דרכו ודרך בניו. ה' לא רק סיפר לו סוד נעלם, אלא בחר בו וכתר איתו ברית. לאט לאט אברהם עובר תיקונים עד שהוא מגיע לשלב כריתת הברית.

השיחה נערכה לפישטחיות הבנתו של העורך,
וכל טעות או חסרון יש לתלות בעורך בלבד.